



ฉลองพันธุ์ไม้

เขียนกิ่งพันธุ์มะปรางหวาน มะยงชิด เมืองปราจีนฯ

จากการพาดหัวข่าวของคอลัมน์นี้ท่านผู้อ่านคงสงสัยว่าใครกันที่ได้ฉายา “เขียนพันธุ์ไม้เมืองปราจีนฯ” เพราะจังหวัดปราจีนบุรีเป็นแหล่งรวมผลิตและจำหน่ายกิ่งพันธุ์ไม้พลและพืชอื่นๆ อีกหลายชนิด จะสังเกตเห็นได้จากสองข้างทางของถนนสายนครนายกไปเมืองปราจีนบุรี หรือทางหลวงหมายเลข 33 ช่วงตลาดหนองระมอมมีร้านจำหน่ายกิ่งพันธุ์ไม้นับร้อยร้าน หากผู้สนใจจะเลือกซื้อหากิ่งพันธุ์ไปปลูกอาจต้องใช้เวลาในการเดินดูเพื่อเลือกซื้อกิ่งพันธุ์ที่ได้คุณภาพ ฉะนั้นจึงต้องเลือกร้านที่น่าเชื่อถือและจำหน่ายกิ่งพันธุ์ที่มีคุณภาพจริงๆ ซึ่งเกษตรกรหรือผู้ที่ต้องการเลือกซื้อกิ่งพันธุ์สามารถศึกษาข้อมูลของร้านจำหน่ายกิ่งพันธุ์แต่ละร้านได้ก่อนตัดสินใจ อาจด้วยการใช้สายตาสังเกตการจ้ดร้านที่ถูกหลักเหมาะสมหรืออาจจะมีความรู้เรื่องต้นไม้บ้าง เช่น ในร้านจัดพืชชนิดใด, อยู่ส่วนไหน, พืชชอบแดด, พืชชอบร่มรำไร หรือพืชที่ต้องการไม้ค้ำยัน และลองซักถามเจ้าของร้านว่าเป็นผู้ผลิตกิ่งพันธุ์เองหรือรับซื้อจากแหล่งที่เชื่อถือได้หรือไม่ เพราะการนำกิ่งพันธุ์ไม้ยืยต้นชุกต้นไปปลูกนั้นควรเลือกให้ดีเพราะถ้าเกิดความเสียหายแล้วหมายถึงต้นทุนที่เพิ่มขึ้น และสูญเวลาไปเป็นปี ฉะนั้นควรเลือกกิ่งพันธุ์คุณภาพ



คุณฉลอง จันดาวงศ์ เจ้าของสวนฉลองพันธุ์ไม้

สำหรับฉบับนี้ทีมงานนิตยสารเมืองใหม่ผลขนานเสนอบุคคลที่ได้รับการยอมรับว่าเป็น หนึ่งในเขียนหรือเจ้าพ่อพันธุ์ไม้เมืองปราจีนฯ ที่ถนัดดีด้วยประสบการณ์การผลิตกิ่งพันธุ์จำหน่ายตั้งแต่อายุ 14 ปี จนถึงปัจจุบันรวม 30 ปี บุคคลท่านนี้คือ คุณฉลอง จันดาวงศ์ เจ้าของสวนฉลองพันธุ์ไม้ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 23 ม.5 ต.ไม้เค็ด อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี ซึ่งเส้นทางเข้าบ้านของคุณฉลองมี 2 ทาง ส่วนทางที่เข้าได้สะดวกจะเป็นฝั่งเดียวกับศาลากลางหลังใหม่หรือถนนสาย 33 อยู่ช่วงแยกหนองระมอม

เมื่อขับรถเข้าไปสองข้างทางจะเต็มไปด้วยเรือนเพาะชำกล้าไม้ผลเรียงรายตลอดแนวถนน จนถึงบ้านคุณฉลองหากท่านผู้อ่านได้เดินทางไปด้วย

ตัวท่านเองแล้วจะเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า เป็นเซียนหรือเจ้าพ่อพันธุ์ไม้ตัวจริง เพราะมีวิธีรื้อหน้าบ้านเรียงรายด้วยต้นพันธุ์มะม่วงหลากหลายสายพันธุ์สนนราคาอยู่ที่ต้นละหลักพัน บางต้นราคาหลักหมื่น ขึ้นอยู่กับขนาดและทรงพุ่มของกิ่งพันธุ์ เพราะคุณฉลองจะเน้นทำกิ่งพันธุ์สวยงามเกรดส่งประกวดและกิ่งพันธุ์เพื่อจำหน่าย เมื่อเกษตรกรนำไปปลูกแล้วถ้าปฏิบัติตามคำแนะนำจะคิดมากกว่า 90% ซึ่งจะให้ผลผลิตเร็วและผลดก

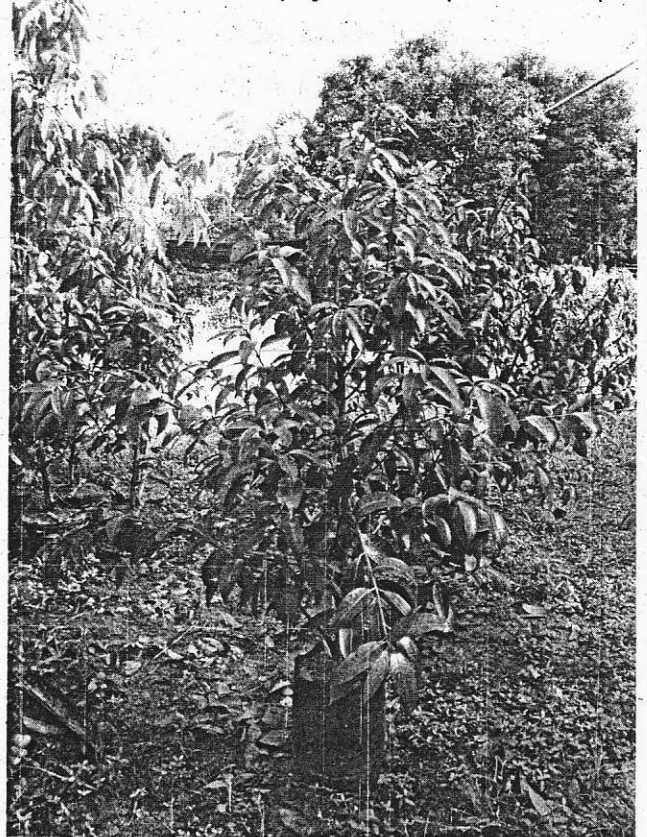
คุณฉลองกล่าวกับทีมงานเมืองใหม่ผลว่า “จากประสบการณ์ในการทำกิ่งพันธุ์จำหน่ายทำให้อยากจะทำกิ่งพันธุ์คุณภาพเพื่อจำหน่ายและเน้นเกรดส่งประกวด เคยปลูกผลไม้เพื่อจำหน่ายแต่เมื่อคำนวณต้นทุนกำไรแล้วการลงทุนสูงมาก มีทั้งค่าแรง ค่าปุ๋ย-ยา และปัญหาด้านราคาผลไม้ตกต่ำในช่วงนั้นจึงหันมาทำกิ่งพันธุ์จำหน่าย เพราะมีใจรักที่ได้เห็นต้นไม้แตกกิ่งก้านสาขาขยายออกมาจากต้นแม่เป็นต้นพันธุ์พร้อมปลูก ซึ่งการที่จะทำกิ่งพันธุ์หรือแม่จะเป็นอาชีพอะไรก็ตามผู้ทำต้องมีใจรักและมีความรู้ความเข้าใจ ในพืชหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตและจำหน่ายเห็นได้ชัด เช่น หากจะทำกิ่งพันธุ์ไม้ผลสักชนิดหรือจะปลูกพืชชนิดใดก็ตาม เกษตรกรควรทราบว่ามีพืชชนิดนั้นๆ เจริญเติบโตดีในดินชนิดใด อากาศร้อนหรือหนาว ความไวแสงมีผลหรือไม่ และที่สำคัญช่วงฤดูกาลให้ผลผลิตและปริมาณน้ำก็มีผลต่อระยะเวลาการให้ผลผลิตของพืชด้วย”



ผลงานที่ผ่านมาด้านกิ่งพันธุ์สวนของคุณฉลองได้รับรางวัลรองชนะเลิศสองปีซ้อน ปี 51-52 ของกิ่งพันธุ์มะปราง มะยงชิด ในงานมะปรางหวานปราจีน และรางวัลชนะเลิศกิ่งพันธุ์มะไฟในปี 52 ในงานมะไฟหวาน ต.ไม้เค็ด ซึ่งเกณฑ์การตัดสินหลักๆ คือ ยอดตรง ทรงพุ่มสวย กิ่งตรง ตอตั้งสมดุลกับลำ ต้น ใบใหญ่ สมบูรณ์ ซึ่งปัจจุบันคุณฉลองเป็นประธานกลุ่มผู้ผลิตกิ่งพันธุ์กระเทียมพันธุ์ขึ้น



ต้นพันธุ์มะยงชิดต้นนี้พร้อมให้ผลผลิต



กิ่งพันธุ์มะยงชิด



กิ่งพันธุ์มะยงชิด

ชื่อของจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งมีสมาชิกกลุ่มจากตำบลไม้เค็ดประมาณ 25 ราย และมีกลุ่มผู้ผลิตกิ่งพันธุ์ชนิดอื่น เช่น มะม่วง มะปรางหวาน มะยงชิด เป็นต้น โดยกลุ่มจะเน้นผลิตกิ่งพันธุ์คุณภาพให้มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้าซึ่งกิ่งพันธุ์ทุกกิ่งจะมีการรับประกันโดยมีสติ๊กเกอร์สวนผู้ผลิต หรือผู้จัดจำหน่ายเพื่อให้เกษตรกรโทรเข้ามาสอบถามข้อมูลหรือปรึกษาปัญหาต่างๆ ได้สะดวก ฉะนั้นการผลิตกิ่งพันธุ์ต้องได้มาตรฐานไม่ให้เสียชื่อ

เมื่อขึ้นชื่อว่าเป็นเจ้าพ่อพันธุ์ไม้คุณภาพย่อมมีที่เค็ดไม่แพ้สวนอื่นๆ สิ่งแรกที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วคือประสบการณ์ด้านกิ่งพันธุ์ที่ไม่ใช่มีมือใหม่เลยเรียกได้ว่าอายุผู้เขียนเองยังน้อยกว่าอายุประสบการณ์ของคุณฉลอง ส่วนที่สองคือ ความหลากหลายของกิ่งพันธุ์ เพราะมีจำหน่ายทั้งไม้ทาบกิ่ง, ตอนกิ่ง และไม้ซุดล้อม แบ่งเป็นไม้ผลและไม้ไทย ซึ่งมีทุกขนาดตั้งแต่ขนาดเล็กสูง 70 เซนติเมตร ถึงประมาณ 5 เมตร และหลายราคาตั้งแต่หลักร้อยถึงหลักแสน บางชนิดเป็นไม้สวยหายากราคาก็จะสูง แต่ที่สวนฉลองพันธุ์ไม้รับประกันกิ่งพันธุ์และมีบริการให้คำแนะนำ หรือบริการปลูกให้ทั่วประเทศไม่ว่าต้นไม้จะขนาดใหญ่หรือเล็ก หากลูกค้าหรือเกษตรกรต้องการให้มีอาชีพปลูกให้



กิ่งพันธุ์มะยงชิดปริมาณ



กิ่งพันธุ์นี้มียาอายุสองเดือนแล้ว

แล้วรับรองผล ที่สวนฉลองพันธุ์ไม้มีบริการด้วยทีมงานมืออาชีพและเครื่องมือที่ทันสมัยแน่นอน

กล่าวถึงด้านคุณภาพและบริการแล้ว อีกส่วนที่ท่านผู้อ่านกำลังมีคำถามในใจว่าแล้วกิ่งพันธุ์มีจำนวนมากพอตามความต้องการของลูกค้าหรือไม่ คุณฉลองได้กล่าวกับทีมงานว่า “กิ่งพันธุ์ไม้ผลหลักของสวนปัจจุบันมีจำนวนหลักแสนต้นที่พร้อมรอรับการสั่งจอง ซึ่งบางส่วนพร้อมปลูกและบางส่วนรอจำหน่ายตามฤดูกาลส่วนไม้ใหญ่ที่เป็นไม้ซุดล้อมจะมีหลายร้อยต้น”

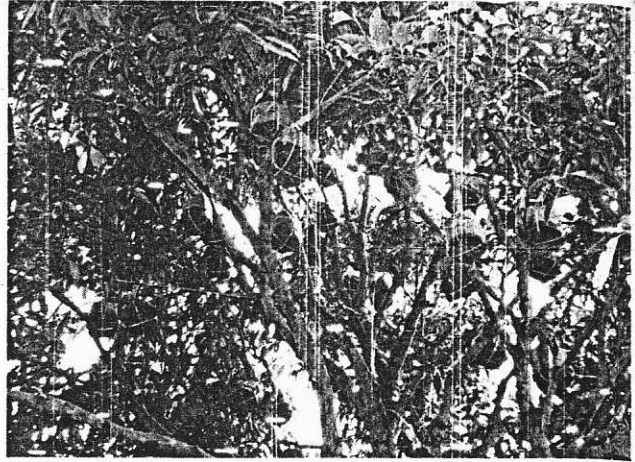
จุดเด่นของกิ่งพันธุ์ที่จำหน่ายคือ คุณฉลองได้บำรุงต้นแม่ที่จะทำกิ่งพันธุ์นั้นให้มีความพร้อม หรือความอุดมสมบูรณ์สูงพร้อมให้ผลผลิตในฤดูกาลได้เลยเพื่อนำกิ่ง



พันธุ์ไปปลูกคือ กิ่งพันธุ์จากที่นี่จะสาม เรดให้ผลผลิตได้ภายใน 1 ปี อีกทั้งเป็นสายพันธุ์ดีให้ผลดกผลใหญ่รสหวานและใหญ่กว่าไซ้ไก่ ไซ้เปิดขนาด 7-10 ลูกต่อกิโลกรัมและปีหน้าจะได้กิ่งพันธุ์มะขงชิด ทูอินวัน คือ ใน 1 ต้น มีทั้งมะปรางหวานและมะขงชิดในต้นเดียวกัน ซึ่งได้จากการทาบกิ่งคาดว่าปีหน้าจะมีวางจำหน่ายและจะเปิดตัวกับนิตยสารเมืองไม้ผลอีกอย่างแน่นอน เรียกได้ว่าคืนกำไรให้เกษตรกรเพราะซื้อเพียง 1 ไร่ถึง 2

ส่วนกระบวนการผลิตกิ่งพันธุ์มะปรางมะขงชิดนั้น คุณฉลองกล่าวกับทีมงานว่า “ต้องดูแลเองทุกกระบวนการเพื่อให้ได้กิ่งพันธุ์ที่ดีและทรงสวย คนทำกิ่งพันธุ์จะรู้ว่าต้นแม่พันธุ์ 1 ต้น จะได้กิ่งพันธุ์กี่กิ่ง การเลือกขนาดของกิ่งพันธุ์ก็ต้องคำนึงถึงต้นทุนด้วย เพราะถ้าทำกิ่งขนาดเล็กอาจได้หลายกิ่งแต่ต้นทุนจะสูงกว่ากิ่งใหญ่ได้น้อยกิ่งเพราะราคาจำหน่ายกิ่งใหญ่ย่อมแพงกว่าอย่างไรก็ตามการเลือกกิ่งพันธุ์จะต้องดูความต้องการของตลาดด้วย และดูโครงสร้างของกิ่งว่าสามารถทำกิ่งใหญ่หรือเล็กได้อย่างไร”

ปัจจุบันคุณฉลองมีต้นแม่พันธุ์ของมะปรางมะขงชิด อยู่ 3,000 กว่าต้น กิ่งพันธุ์ที่ได้ก็หลายหมื่นต้น สำหรับผู้ที่สนใจจะทำกิ่งพันธุ์เพื่อขยายพันธุ์ไม้ที่บ้าน ทางทีมงานเมืองไม้ผล ได้ขอเกร็ดความรู้จากคุณฉลองมาฝากว่า



ความสมบูรณ์ของต้นแม่พันธุ์สูงจะได้กิ่งพันธุ์มาก

มีหลักการง่ายๆ อย่งไรบ้าง ในการทำกิ่งพันธุ์คุณภาพดีนี้ การเตรียมต้นแม่พันธุ์

ที่สวนคุณฉลองมีต้นแม่พันธุ์อายุราว 5-7 ปี ที่ได้รับการดูแลรักษาอย่างดี ถ้าเป็นต้นไม้เก็บผลทั่วไปก็เป็นต้นไม้ที่มีความพร้อมที่จะให้ผลผลิตพร้อมออกดอกและให้ผล ซึ่งลักษณะที่เห็นชัดเจนคือ ทรงต้นสวย ใบใหญ่หนา ใบมัน บ่งบอกถึงความอุดมสมบูรณ์ของต้นแม่พันธุ์ และคุณสมบัติต้นแม่พันธุ์ที่ดีคือ ต้องสายพันธุ์ดีเป็นที่นิยมของตลาด ให้ผลผลิตสูง โตเร็ว ทนโรค และโครงสร้างกิ่งดีไม่เป็นเถา ความสูงของต้นแม่ประมาณ 4-5 เมตร การเตรียมดินในอุ้งเพาะต้นต่อ

หลักการสำคัญคือ ต้องเบาและแข็งแรงพอที่จะยึดรากและกิ่งพันธุ์ไว้ได้ เทคนิคการทำให้ได้คุณสมบัติดังกล่าวคือ ผสมดินกับแกลบดำ โดยอัตราส่วน 1:2 คือ หนึ่งดิน 1 ส่วน ต่อแกลบดำ 2 ส่วน สาเหตุที่ใช้แกลบดำคือ แกลบเผา จะมี



ลักษณะและตำแหน่งการทาบกิ่งที่เหมาะสม



แสดงลักษณะ: กุดดินของต้นต่อที่ห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์



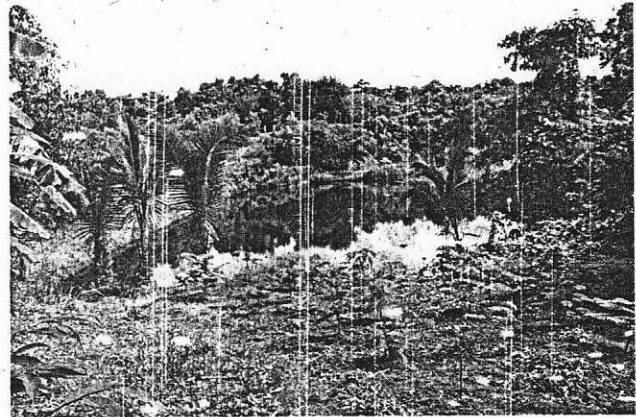
คุณสมบัติที่ช่วยในการแตกรากอ่อนได้มากกว่าแคลบ
ธรรมดาแต่ส่วนอื่น ไม่แตกต่างกันมาก

การเตรียมต้นตอ

ต้นตอจะได้จากการเพาะจากเมล็ดจะเลือกขนาด
ตามต้องการ โดยต้นตอต้องได้คุณสมบัติแข็งแรง อาหารดี
และขนาดเท่ากับกิ่งพันธุ์ที่ต้องการเพื่อให้มีความสมดุล
ของต้นซึ่งต้นตอบางครั้งสามารถทำเองได้ หรือถ้าจะซื้อก็มี
ผู้ผลิตจำหน่ายต้นเล็กราคาประมาณ 4-5 บาท ถ้าต้นตอใหญ่
ราคา 5-7 บาท ซึ่งการเพาะกล้าต้นตอจะเพาะในถุงดำโดย
มีวิธีการยี่ออายุการใช้งานของถุงดำด้วยการใช้กระดาษ
หนังสือพิมพ์หุ้ม โดยใช้เชือกฟางรัดยึดต้นทับกระดาษ
หนังสือพิมพ์อีกชั้นหนึ่ง เพราะเมื่อนำต้นตอไปทาบกิ่งต้อง
มีการผูกยึดต้นตอกับกิ่งพันธุ์ไว้และที่ต้องหุ้มถุงไว้เพราะ
ถุงดำจะเสื่อมคุณภาพเมื่อโดนแดดเป็นเวลานาน

การเลือกกิ่ง

การเลือกกิ่งที่จะทาบในต้นแม่นั้นต้องเลือกโดย
การดูโครงสร้างและความแข็งแรงเป็นหลัก คือต้องมียอด
ตรงได้สมดุลของทรงพุ่ม กิ่งก้านออกสมดุล กิ่งหลักตรงไม่
โค้งงอ และขนาดกิ่งต้องสมดุลกับต้นตอ ความยาวของกิ่ง

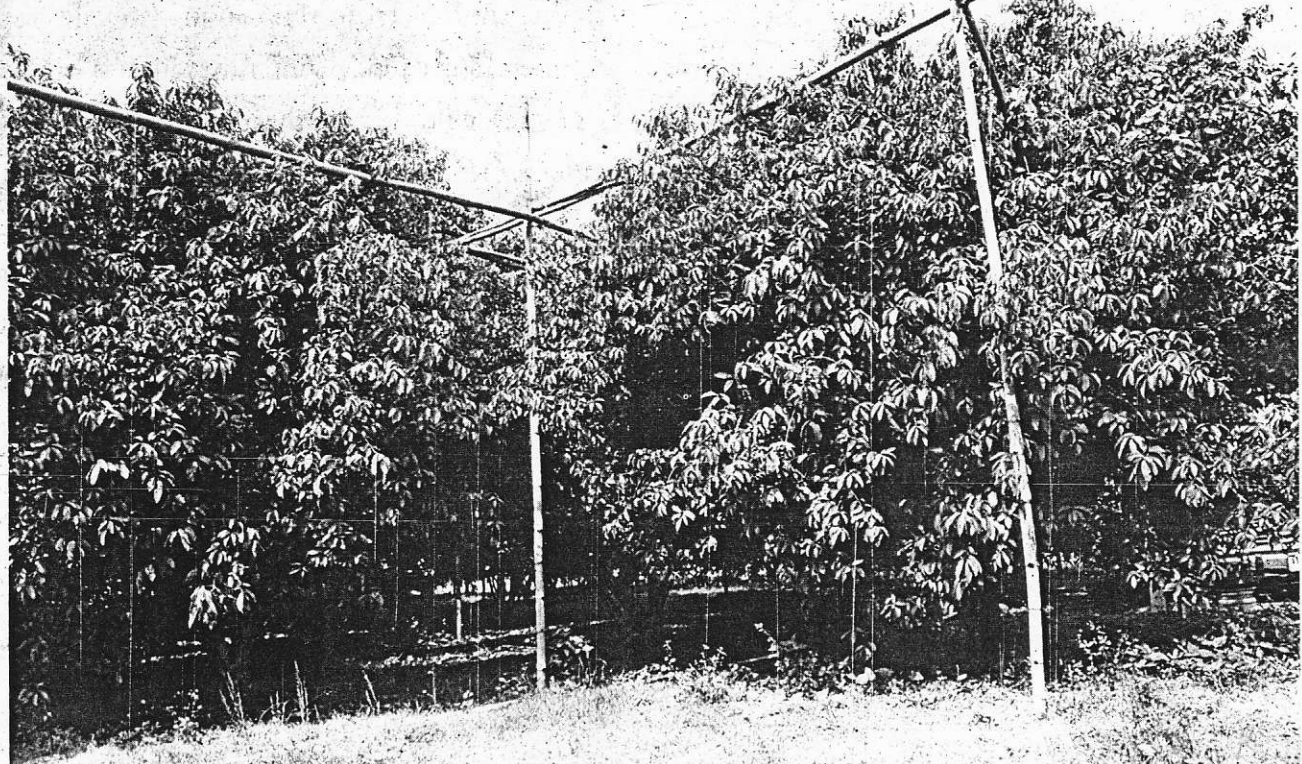


แหล่งน้ำสำหรับลว

ให้ดูตามความเหมาะสม และการตอนต้องให้กิ่งที่จะตอน
นั้นมียอดเหลืออยู่ที่ต้นแม่ด้วยอย่างน้อย 1 ยอด เพื่อให้มีใบ
และต้นจะได้ส่งอาหาร ไปเลี้ยงกิ่งนั้นไว้ไม่เช่นนั้นกิ่งนั้น
จะแห้งตายถึงต้นทำให้เสียกิ่งๆ นั้นไป จุดที่จะทำการทาบ
กิ่งหรือที่จะเป็นแผลทาบกิ่งนั้นก็ต้องเลือกให้เหมาะสม
เช่นกัน เพราะหากวางผิดตำแหน่งอาจทำให้ทรงต้นไม่
สวยหรือผิดปกติได้

การทำกิ่งเสริมราก

กิ่งพันธุ์แบบเสริมรากจะมีคุณสมบัติที่ดี คือพืชหา
อาหารได้มากขึ้นเพราะมีรากเสริมเข้ามาช่วยในการหา



ลักษณะทรงพุ่มของต้นแม่พันธุ์

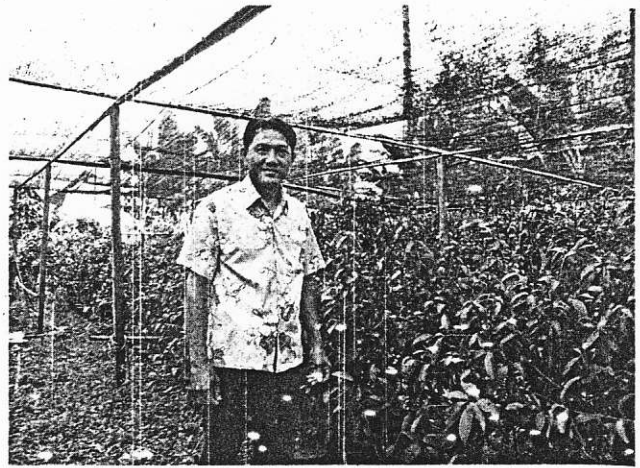


อาหาร เพิ่มผลผลิตได้เยอะขึ้น และต้นไม้โตเร็วด้วย แต่
ก็ต้องมีการให้น้ำ ปุ๋ยในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการ
ของพืช อีกทั้งรากที่เสริมจะเป็นส่วนช่วยในการยึดลำต้น
ป้องกันการโค่นล้มได้อีกทาง

หลังจากทาบกิ่งแล้วจะเลี้ยงกิ่งพันธุ์ไว้บนต้นแม่
ประมาณ 3-4 เดือน ก่อนตัดลงมาปักต้นในเรือนเพาะชำ
และจากประสบการณ์ของคุณทดลองเองจะมีเปอร์เซ็นต์
ความเสียหายไม่เกินร้อยละ 10 คือ 100 กิ่ง ที่ทำจะเสียไม่
เกิน 10 ต้น หลังจากตัดกิ่งพันธุ์ออกจากต้นแม่แล้วจะต้อง
นำไปปักในเรือนเพาะชำอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ก่อนนำไป
ปลูก ซึ่งช่วง 2 สัปดาห์นี้จะเป็นช่วงเวลาที่จะทราบว่าต้น
พันธุ์จะตายหรือไม่

เมื่อนี้ภาพขั้นตอนการทำกิ่งพันธุ์เพื่อการ
จำหน่ายหลายท่านอาจมองว่าต้นทุนค่าและกำไรดี หาก
สนใจจะทำจริงๆ คงไม่ยาก แต่สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงคือ
ต้องทำให้ได้คุณภาพ ด้วยการดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ
ดังคำกล่าวที่คุณทดลองพูดกับทีมงานเมืองไม้ผลว่า “จะทำ
อะไรก็ตามต้องมีใจรัก เอาใจใส่ดูแลให้ดี เราดูแลต้นไม้ดี
ต้นไม้ก็ให้คุณกับเราคือ ถ้าเราถือคุณธรรมชาติแล้วธรรมชาติ
ก็จะถือคุณเราเราดูแลต้นไม้ดี ต้นไม้ก็ให้ผลผลิตดี อย่าไปบีบ
บังคับหรือฝืนธรรมชาติของต้นไม้ให้มาก เพราะถ้าเราเร่ง
หรือฝืนธรรมชาติของต้นพืชก็เหมือนร่างกายมนุษย์ ถ้าเร่ง
พืชให้ออกผลเยอะต้นก็โทรม คนก็เช่นกันถ้าผู้หญิงมีลูก
ร่างกายก็ทรุดโทรม ฉะนั้นต้องมีการดูแลบำรุงให้มีความ
อุดมสมบูรณ์เพื่อธรรมชาติจะได้เลี้ยงคุณมนุษย์เราไปนานๆ”

แนวคิดของคุณทดลองทำให้ทีมงานเห็นด้วยเป็น
อย่างยิ่ง เพราะนี่คือสิ่งที่ทีมงานเมืองไม้ผลยังมีกำลังใจใน
การนำเสนอข้อมูลและอยู่เคียงข้างเกษตรกร เท่านั้นยังไม่
พอคุณทดลองยังได้แนะนำวิธีการปลูกมะปราง มะยงชิด



กิ่งพันธุ์ในเรือนเพาะชำ

แบบลดต้นทุนมากกว่า “เมื่อนำกิ่งพันธุ์มะปราง มะยงชิด
ไปปลูกนั้นไม่จำเป็นต้องขุดหลุมลึกมากและไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ย
รองก้นหลุมเพราะอาจทำให้ระบบรากเน่า สำหรับการใส่
ปุ๋ยในปีแรกๆ ไม่จำเป็นต้องให้ปุ๋ยเพราะช่วงปีแรกยังไม่
ต้องการให้ต้นไม้มีผลผลิตมากและเพื่อประหยัดต้นทุน
อีกทางจึงควรใส่ปุ๋ยเมื่ออายุต้นมะปราง มะยงชิด ได้ 2 ปีขึ้นไป
และอีกอย่างในช่วง 1 ปีนั้นรากของพืชยังไม่เดินการใส่
ปุ๋ยพืชอาจนำมาใช้ไม่เต็มที่”

เห็นได้ชัดเจนว่าการทำการเกษตรไม่ได้ยุ่งยาก
หรือเป็นงานหนักอะไรมาแต่เพียงแต่เกษตรกรต้องมีความรู้
พื้นฐานและรู้จักพืช รู้จักดิน รู้จักปุ๋ยและรู้จักตลาด ในฉบับ
ต่อๆ ไปทีมงานเมืองไม้ผลจะเป็นสื่อกลางให้ท่านผู้อ่าน ได้
รู้จักสื่ออย่างข้างต้นมากขึ้น หากท่านผู้อ่านอยากทราบข้อมูล
ด้านใดเป็นพิเศษให้สอบถามเข้ามาที่ กองบรรณาธิการได้
แต่ถ้าต้องการทราบข้อมูลด้านกิ่งพันธุ์มะปรางหวาน
มะยงชิด ต้องสอบถามข้อมูลหรือสั่งซื้อจากคุณทดลองได้โดย
ตรงที่ สวนทดลองพันธุ์ไม้ เลขที่ 25 ม.5 ต.ไม้เถ็ด อ.เมือง
จ.ปราจีนบุรี โทร.08-1454-8283, 08-6833-8665



คุณทดลองโชว์กิ่งพันธุ์มะปราง คุณทดลองเทียบส่วนสูงกับทรง
พันธุ์ชัชวาทย์ที่เป็นไม้ยอดล้อม พุ่มต้นแม่พันธุ์มะยงชิด

